

onder Jack Lang, die een heldere, vaak geestige uiteenzetting gaf over het Franse theaterbestel. Aan de top zijn er vijf nationale theaters (openbare instellingen). Dan volgen de "nationale dramatische centra", in privé-handen en gesubsidieerd op basis van een bepaalde termijn (3 jaar), met een bedrag tussen de 5 en de 20 miljoen FF. Derde in reeks zijn de ongeveer 1.500 onafhankelijke groepen, debutanten of gezelschappen rond meer bekende regisseurs, waarvan er vierhonderd gesubsidieerd worden, waarbij volgens Abirached "sympathie geen criterium mag zijn". De toelagen variëren van 300.000 FF tot zeven à acht miljoen FF, de termijn is een of drie jaar. Het probleem is hier niet hoe de groepen te erkennen, maar hoe ze van de subsidielijsten te schrappen indien nodig: "les subventions ne peuvent pas être un abonnement, ne peuvent pas être encore une fois assimilables à une carte de sécurité sociale." Tot slot zijn er de commerciële theaters (alle in Parijs) die een indirecte vorm van subsidiëring genieten: een parafiscale taks wordt gestort in een zogenaamd solidariteitsfonds dat tussenkomt bij minder succesvolle producties.

Na Abirached overviel Steve Austen, directeur van het Nederlands Theaterinstituut, de zaal met een waslijst van incidentele, vaak zelfverheerlijkende ditjes en datjes, met als rode draad een pleidooi voor meer privé-initiatief vanuit de kunstwereld. Moderator Geert Van Istendael, die door de band al weinig vat kreeg op publiek en panelleden, zat er wat troosteloos bij te kijken. Robert Abirached zette zijn koptelefoon (met simultaanvertaling) af en bladerde in het nummer 10 van dit tijdschrift (met de kleurfoto's van diverse Muntproducties) en kreeg daarbij commentaar van Muntdirecteur Gerard Mortier.

Diezelfde Mortier bracht wat later de lont aan de zaal. Afwisselend goochelend met de euforie van de technologie, de materiële naast de nooit bereikte ideologische democratisering en de historisch gegroeide absurditeit van het theaterdecreet, en zwaaiend met "bezwarend cijfermateriaal" kreeg hij al vlug de zaal op zijn hand. Of toch niet iedereen. Mortier sprak, als antwoord op een vraag vanuit de zaal, uitvoerig over de subsidiëring van de Nationale Opera: zeshonderd miljoen als subsidie, een totaal werkingsbudget van een miljard, waarvan

meer dan honderd miljoen te betalen aan sociale zekerheid, etc. Hugo Meert presteerde het om in zijn krant te melden dat "de succesrijke directeur van de Brusselse Munt-schouwburg ontgoochelend demagogisch uit de hoek kwam. (...) zonder ook maar met één woord over de Munt-subsidies te reppen." Mortier bespeelde inderdaad op een meesterlijke wijze de gevoeligheden van de zaal (zie kaderstukjes), maar benadrukte niettemin enkele musts voor een goed-functionerend theaterbeleid: de verbetering van de bestaande infrastructuur, een beter projectenbeleid, een redelijke recuperatie (recettes, sponsoring) van de produktiekosten, de depolitisering van het theater.

Ten slotte ging men in de discussie achteraf over tot het opstellen van een motie (zie kaderstuk; intussen heeft het Vlaams Theatercircuit ook een uitgebreide lijst van "standpunten" samengesteld ten behoeve van de overheid). Na de kleine opwinding daarvan toog iedereen welgezind huiswaarts. Morgen was zondag.

Wim De Mont

Motie

1. Het behoort tot de beschaving van een land en een volk dat over het kunst- en cultuurbudget NIET wordt gediscussieerd als ware het een luxe. Het budget voor kunst in Vlaanderen is te klein. Het dient te worden aangepast aan de normen die gangbaar zijn in de andere landen van de Europese Gemeenschap.
2. Het theaterdecreet is volkomen achterhaald. Het dient helemaal en snel te worden herzien. Een budget voor moderne dans dient vrijgemaakt te worden.
3. Een permanent gesprek tussen de minister van cultuur en cultuurdeskundigen van alle sectoren dient zonder verwijl georganiseerd te worden.

"Vannacht wou ik eigenlijk belen naar Jan Decorte. Hij is niet mijn beste vriend. We hebben nogal wat discussies, hoewel ik hem geweldig apprecieer. Maar als men over mij een dergelijk advies gaf (bedoeld wordt het RAT-advies, zie Etcetera 11, wdm), zou ik een proces beginnen. En ik wou hem opbellen om te zeggen dat ik de kosten daarvan zou betalen. Omdat ik vind dat wanneer men zegt dat de acteurs slecht spelen, maar dat men toch rekening moet houden met de inbreng van Jan Decorte, ze niets begrijpen van het theater van Jan Decorte." (Gerard Mortier)

"Jonge kunstenaars zijn niet te helpen. Er bestaat geen grotere onzin dan jonge kunstenaars helpen. Overhaupt kunstenaars helpen is onzin. Kunstenaars moeten zichzelf helpen. Zeker jonge kunstenaars moeten zichzelf helpen. Er komt niets van jonge kunstenaars terecht als ze voortdurend worden geholpen. Je vernietigt een kunstenaar door hem te helpen. Vooral wie een jonge kunstenaar helpt, maakt hem kapot en vernietigt hem." (Thomas Bernhard)